

Parallelltexter till landskapsregeringens lagförslag

Ny kommunallag

- Landskapsregeringens lagförslag nr x/200X-200X

INNEHÅLL

L A N D S K A P S L A G om ändring av landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagstiftning om kommunala tjänstemän	1
L A N D S K A P S L A G om ändring av 10 § äldreagen för Åland	3
L A N D S K A P S L A G om ändring av landskapslagen om tillämpning av semesterlagen på landskapets och kommunernas tjänstemän	4
L A N D S K A P S L A G om ändring av landskapslagen om tjänstekollektivavtal	5
L A N D S K A P S L A G om ändring av 31 § landskapslagen om klientavgifter inom socialvården	9
L A N D S K A P S L A G om ändring av landskapslagen om barnomsorg och grundskola	10
L A N D S K A P S L A G om ändring av 1 och 4 §§ landskapslagen om förfarandet vid rådgivande kommunala folkomröstningar	12
L A N D S K A P S L A G om ändring av 4 och 5 §§ landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av barnskyddslagen	13
L A N D S K A P S L A G om ändring av 3 och 5 §§ landskapslagen om en kommunalt samordnad socialtjänst	14
L A N D S K A P S L A G om ändring av kommunstrukturlagen för Åland	15
L A N D S K A P S L A G om ändring av 9 § landskapslagen om tillämpning av rikets avfallslag	16
L A N D S K A P S L A G om ändring av 6 och 8 §§ landskapslagen om tillämpning av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda	17
L A N D S K A P S L A G om ändring av 20 § landskapslagen om enskilda vägar i landskapet Åland	18
L A N D S K A P S L A G om ändring av vallagen för Åland	19

3.

L A N D S K A P S L A G**om ändring av landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagstiftning om kommunala tjänstemän**

I enlighet med lagtingets beslut **ändras** 1-3 §§ landskapslagen (2004:24) om tillämpning i landskapet Åland av lagstiftning om kommunala tjänstemän samt lagens rubrik, av dessa bestämmelser 3 § sådan den lyder i landskapslagen 2005/74, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

L A N D S K A P S L A G

om tillämpning i landskapet Åland av lagstiftning om kommunala tjänstemän

L A N D S S K A P S L A Gom tillämpning **på** Åland av lagstiftning om kommunala **tjänsteinnehavare**

1 §

Lagens tillämpningsområde

Lagen den 11 april 2003 om kommunala tjänsteinnehavare (FFS 304/2003) skall med nedan angivna avvikelser tillämpas i landskapet.

1 §

Lagens tillämpningsområde

Lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden (FFS 304/2003) ska tillämpas på Åland med de avvikelser som anges i denna lag.

Ändringar av lagen om kommunala tjänsteinnehavare skall tillämpas i landskapet från det att de träder i kraft i riket.

2 §

Avvikande terminologi

I landskapet skall regler om samkommuner tillämpas på kommunalförbund och regler om kommunala tjänsteinnehavare tillämpas på kommunala tjänstemän.

3 §

Hänvisningar

Hänvisningen i 1 § till lagen om kommunala tjänstekollektivavtal (FFS 669/1970) skall i landskapet avse landskapslagen (1978:22) om tjänstekollektivavtal.

Hänvisningen i 2 § [till 44 § 2 mom. kommunallagen (FFS 365/1995)] skall i landskapet avse 57 § 2 mom. kommunallagen (1997:73) för landskapet Åland.

Hänvisningen i 4 § [till 64 § kommunallagen] skall i landskapet avse 12 § kommunallagen för landskapet Åland.

Hänvisningen i 12 § till bestämmelser i diskrimineringslagen (FFS 1325/2014) om vad som avses med likabehandling och förbud mot diskriminering ska på Åland avse motsvarande bestämmelser i landskapslagen (2022:43) om tillämpning av diskrimineringslagen. (2022/44)

Ändringarna av **den lag som avses i 1 mom. ska tillämpas på Åland** från det att de träder i kraft i riket.

2 §

Avvikande terminologi

På Åland ska regler om samkommuner tillämpas på kommunalförbund.

3 §

Hänvisningar

Hänvisningen i 1 § till lagen om kommunala tjänstekollektivavtal (FFS 669/1970) **ska på Åland** avse landskapslagen (1978:22) om tjänstekollektivavtal.

Hänvisningen i 2 § **till 87 § 2 mom. i kommunallagen (FFS 410/215) ska på Åland avse 72 § 3 mom. i kommunallagen (xx:xx) för Åland.**

Hänvisningen i 3a § till 3 § 1 mom. 4 punkten i lagen om ordnande av arbetskraftservice (FFS 380/2023) **ska på Åland avse 8 § 1 och 2 mom. i landskapslagen (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet.**

Hänvisningen i 4 § **till 108 § i kommunallagen ska på Åland avse 86 § i kommunallagen för Åland.**

Hänvisningen i 12 § till bestämmelser i diskrimineringslagen (FFS 1325/2014) **ska på Åland avse motsvarande bestämmelser i landskapslagen (2022:43) om tillämpning av diskrimineringslagen.**

Hänvisningen i 12 § till bestämmelser i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (FFS 609/1986) **ska på Åland avse motsvarande bestämmelser i landskapslagen (1989:27) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män.**

Hänvisningen i 16a § till 80 och 81 § i kommunallagen **ska på Åland avse 77 och 78 §§ i kommunallagen för Åland.**

Hänvisningen i 17 § till 40 kap. i strafflagen (39/1889) **ska på Åland avse bestämmelserna i 2 kap. i tjänstebrottslagen (xx:xx) för Åland.**

Hänvisningen i 19 § till 6 § i lagen om patientens ställning och rättigheter ska

på Åland avse landskapslagen (1993:61) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om patientens ställning och rättigheter.

Hänvisningen i 45 § till bestämmelser i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (FFS 1290/2002) och lagen om allmänt stöd (FFS 48/2026) avser på Åland motsvarande bestämmelser i landskapslagen (2003:71) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Hänvisningen i 50 § [till 81 § 1 mom. kommunallagen] skall i landskapet avse 86 § 1 mom. kommunallagen för landskapet Åland.

Hänvisningen i 50 § till bestämmelser om ändringssökande avser på Åland bestämmelserna i 16 kap. i kommunallagen för Åland.

Denna lag träder i kraft den

4.

L A N D S K A P S L A G om ändring av 10 § äldrelagen för Åland

I enlighet med lagtingets beslut **ändras** 10 § 1 mom. äldrelagen (2020:9) för Åland som följer:

Gällande lydelse

10 §

Äldreråd

Utöver den rätt som invånarna i en kommun har med stöd av kommunallagen att delta i och påverka beslutsfattandet i kommunen ska kommunen inrätta ett äldreråd **i enlighet med 31a § kommunallagen (1997:73) för Åland**. Äldrerådet är ett rådgivande organ som kan vara gemensamt för flera kommuner.

Föreslagen lydelse

10 §

Äldreråd

Utöver den rätt som invånarna i en kommun har med stöd av kommunallagen att delta i och påverka beslutsfattandet i kommunen ska kommunen inrätta ett äldreråd. Äldrerådet är ett rådgivande organ som kan vara gemensamt för flera kommuner.

Denna lag träder i kraft den

5.

LANDSKAPSLAG
om ändring av landskapslagen om tillämpning av semesterlagen på
landskapets och kommunernas tjänstemän

I enlighet med lagtingets beslut **ändras** 1 § och 2 § 4 och 5 mom. landskapslagen (2013:43) om tillämpning av semesterlagen på landskapets och kommunernas tjänstemän samt lagens rubrik som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

LANDSKAPSLAG
om tillämpning av semesterlagen på landskapets och kommunernas tjänstemän

LANDSKAPSLAG
om tillämpning av semesterlagen på landskapets och kommunernas **tjänsteinnehavare**

1 §

Lagens tillämpningsområde

Med stöd av denna landskapslag ska semesterlagen (FFS 162/2005) med nedan angivna avvikelser tillämpas i landskapet. Ändringar i semesterlagen ska tillämpas i landskapet från det att de träder i kraft i riket om inte annat följer av denna lag. Denna landskapslag gäller tillämpning av semesterlagen på landskapets och kommunernas tjänstemän. För arbetstagare och övriga tjänstemän i landskapet gäller rikslagstiftningen om semester.

1 §

Lagens tillämpningsområde

Med stöd av denna landskapslag ska semesterlagen (FFS 162/2005) med nedan angivna avvikelser tillämpas **på Åland**. Ändringar i semesterlagen ska tillämpas **på Åland** från det att de träder i kraft i riket om inte annat följer av denna lag. Denna landskapslag gäller tillämpning av semesterlagen på landskapets och kommunernas **tjänsteinnehavare**. För arbetstagare och övriga **tjänsteinnehavare på Åland** gäller rikslagstiftningen om semester.

2 §

Avvikelser

Arbetsgivarens skyldighet enligt 35 § ska även omfatta skyldigheten att hålla denna landskapslag fritt tillgänglig för tjänstemännen på arbetsplatsen.

Särskilda bestämmelser för anställda i tjänsteförhållande tillämpas på landskapets tjänstemän enligt vad som gäller för stats-tjänstemän **och på kommunernas tjänstemän enligt vad som gäller för kommunala tjänsteinnehavare**.

2 §

Avvikelser

Arbetsgivarens skyldighet enligt 35 § ska även omfatta skyldigheten att hålla denna landskapslag fritt tillgänglig för **tjänsteinnehavarna** på arbetsplatsen.

Särskilda bestämmelser för anställda i tjänsteförhållande tillämpas på landskapets **tjänsteinnehavare** enligt vad som gäller för statstjänstemän.

Denna lag träder i kraft den

6.

LANDSKAPSLAG om ändring av landskapslagen om tjänstekollektivavtal

I enlighet med lagtingets beslut **ändras** 1 §, 3 § 1 mom. 2 och 4 punkterna samt 2 och 3 mom., 5 § 1 mom. 2-4 punkterna samt 2, 3, 5 och 6 mom., 8 § 2-4 mom., 10 § 1 mom., 11 §, 13 § 2 mom., 15 § 2 mom., 16 och 17 §§, 19 § samt 21 § landskapslagen (1978:22) om tjänstekollektivavtal, av dessa bestämmelser 3 § 1 mom. 4 punkten, 5 § 1 mom. 2 punkten, 5 § 3 mom. samt 11 §, sådana de lyder i landskapslagen 1987/64, 5 § 5 mom. sådant det lyder i landskapslagen 1989/80, 3 § 3 mom., sådant det lyder i landskapslagen 1997/75, 1 §, 5 § 1 mom. 3 och 4 punkterna och 2 och 6 mom., 8 § 2 och 4 mom., 10 § 1 mom., 13 § 2 mom., 15 § 2 mom., 16, 17 samt 19 §§, sådana de lyder i landskapslagen xx/xx, som följer:

Gällande lydelse

1 §

För fastställande av villkoren i anställningsförhållandet för landskapets tjänsteinnehavare och kommunernas tjänstemän (nedan tjänsteinnehavare) genom tjänstekollektivavtal och för tryggande av arbetsfreden förhandlas på det sätt som bestäms i denna lag.

Det som bestäms om kommun eller om en tjänsteman i en kommun ska tillämpas på motsvarande sätt på sammanslutning av kommuner och på tjänstemän i en sammanslutning.

3 §

Förhandlings- och avtalsparter är:

2) på kommunernas vägnar kommunala avtalsdelegationen,

4) på kommunala tjänstemäns vägnar sådan registrerad förening till vars egentliga ändamål hör att bevaka tjänstemännens intressen i tjänsteförhållanden (tjänstemannaförening) och med vilken avtalsdelegationen efter att vid behov ha hört berörda organisationer prövar ändamålsenligt ingå tjänstekollektivavtal.

I angelägenhet vari överenskommelse får träffas genom tjänstekollektivavtal kan kommunala avtalsdelegationen bemyndiga kommun eller kommunalförbund att för egen del ingå tjänstekollektivavtal inom de gränser avtalsdelegationen bestämmer.

Angående kommunala avtalsdelegationens organisation och verksamhet

Föreslagen lydelse

1 §

För fastställande av villkoren i anställningsförhållandet för landskapets och kommunernas **tjänsteinnehavare** (nedan tjänsteinnehavare) genom tjänstekollektivavtal och för tryggande av arbetsfreden förhandlas på det sätt som bestäms i denna lag.

Det som bestäms om en kommun eller om en **tjänsteinnehavare** i en kommun ska tillämpas på motsvarande sätt på sammanslutning av kommuner och på **tjänsteinnehavare** i en sammanslutning.

3 §

Förhandlings- och avtalsparter är:

2) på kommunernas vägnar kommunala **avtalsmyndigheten**,

4) på kommunala **tjänsteinnehavares** vägnar **en** sådan registrerad förening till vars egentliga ändamål hör att bevaka **tjänsteinnehavarnas** intressen i tjänsteförhållanden (**tjänsteinnehavarförening**) och med vilken **den kommunala avtalsmyndigheten** efter att vid behov ha hört berörda organisationer **anser det** ändamålsenligt **att** ingå tjänstekollektivavtal.

I sådana frågor där överenskommelse kan ingås genom tjänstekollektivavtal kan kommunala avtalsmyndigheten bemyndiga en kommun eller ett kommunalförbund att för egen del ingå tjänstekollektivavtal inom de gränser avtalsmyndigheten bestämmer.

Bestämmelser om kommunala avtalsmyndigheten finns i landskapslagen

stadgas i kommunallagen (1997:73) för landskapet Åland.

(xx:xx) om kommunala avtalsmyndigheten.

5 §

Bundna av ett tjänstekollektivavtal är:

2) kommuner, kommunalförbund och kommunala avtalsmyndigheten,

3) de **tjänstemanna- eller** tjänsteinnehavarföreningar som ingått ett tjänstekollektivavtal eller som efteråt med samtycke av tidigare parter i avtalet skriftligen godkänt det,

4) de registrerade föreningar som direkt eller genom mellanled är eller under avtalets giltighetstid varit underföreningar av sådana tjänstemanna- eller tjänsteinnehavarföreningar som avses i 3 punkten, och

Landskapsregeringen och kommunala avtalsdelegationen kan bestämma annat om villkoren i tjänsteinnehavarnas anställningsförhållanden än vad som är överenskommet i tjänstekollektivavtal, om möjligheterna att anställa eller bibehålla personal i tjänst hos landskapet, en kommun eller ett kommunalförbund eller ett annat vägande skäl det kräver. Sämre villkor för tjänsteinnehavarna än vad som avtalats i tjänstekollektivavtal får dock inte bestämmas.

Landskapsregeringen och kommunala avtalsdelegationen skall innan i 2 mom. avsett beslut om avvikelse från tjänstekollektivavtal fattas bereda de övriga avtalsparterna i huvudavtal som ingåtts med stöd av 3 § 4 mom. tillfälle att yttra sig i ärendet. Kommunala avtalsdelegationen ska dessutom höra vederbörande kommuner och kommunalförbund

I tjänstekollektivavtal kan överenskommas att tjänsteman som i kommun eller kommunalförbund företräder arbetsgivaren inte skall vara bunden av tjänstekollektivavtalet. Villkoren i sådan tjänstemans anställningsförhållande fastställs av kommunala avtalsdelegationen. Kommun eller kommunalförbund kan dock besluta att själv fastställa villkoren för sådan tjänsteman. Meddelande om sådant beslut skall ofördröjligen tillställas kommunala avtalsdelegationen.

5 §

Bundna av ett tjänstekollektivavtal är:

2) kommuner, kommunalförbund och kommunala avtalsmyndigheten,

3) de tjänsteinnehavarföreningar som ingått ett tjänstekollektivavtal eller som efteråt med samtycke av tidigare parter i avtalet skriftligen godkänt det,

4) de registrerade föreningar som direkt eller genom mellanled är eller under avtalets giltighetstid varit underföreningar av sådana tjänsteinnehavarföreningar som avses i 3 punkten, och

Landskapsregeringen och kommunala **avtalsmyndigheten** kan bestämma annat om villkoren i tjänsteinnehavarnas anställningsförhållanden än vad som är överenskommet i tjänstekollektivavtal, om möjligheterna att anställa eller bibehålla personal i tjänst hos landskapet, en kommun eller ett kommunalförbund eller ett annat vägande skäl det kräver. Sämre villkor för tjänsteinnehavarna än vad som avtalats i tjänstekollektivavtal får dock inte bestämmas.

Landskapsregeringen och kommunala **avtalsmyndigheten ska** innan **ett sådant** beslut om avvikelse från tjänstekollektivavtal som avses i 2 mom. fattas, bereda de övriga avtalsparterna i huvudavtal som ingåtts med stöd av 3 § 4 mom. tillfälle att yttra sig i ärendet. Kommunala **avtalsmyndigheten** ska dessutom höra de kommuner och kommunalförbund **som berörs.**

I tjänstekollektivavtal kan överenskommas att en **tjänsteinnehavare** som i en kommun eller ett kommunalförbund företräder arbetsgivaren inte **ska** vara bunden av tjänstekollektivavtalet. Villkoren i en sådan **tjänsteinnehavares** anställningsförhållande fastställs av kommunala **avtalsmyndigheten. En** kommun eller **ett** kommunalförbund kan dock besluta att själv fastställa villkoren för en sådan **tjänsteinnehavare**. Meddelande om **ett** sådant beslut ska snarast tillställas kommunala **avtalsmyndigheten.**

Det som bestäms i 1 och 4 mom. ska endast följas om landskapet, en kommun, ett kommunalförbund, kommunala avtalsdelegationen, en förening eller en tjänsteinnehavare inte är bunden av tidigare tjänstekollektivavtal som ingåtts på andra villkor eller om den krets tjänstekollektivavtalet binder inte är begränsad i avtalet.

8 §

Med *lockout* avses en avstängning från arbetet som gjorts av landskapet, en kommun eller ett kommunalförbund och med *strejk* en arbetsinställelse som riktas mot landskapet, en kommun eller ett kommunalförbund av en **tjänstemanna- eller tjänsteinnehavarförening** som har till ändamål att vara en påtryckning på motparten i arbetstvisten genom att avbryta utförandet av samtliga tjänsteåligganden med nedan stadgade begränsningar för de tjänsteinnehavare som omfattas av stridsåtgärden.

Landskapsregeringen eller kommunala avtalsdelegationen beslutar för landskapets respektive kommuns och kommunalförbunds vidkommande om inledande av lockout.

En tjänsteinnehavare får endast delta i en strejk med stöd av beslut av den **tjänstemanna- eller** tjänsteinnehavarförening som utlyst strejken. Tjänsteinnehavare som avses i 2 § 4 mom. får inte vidta stridsåtgärder.

10 §

Tjänstemanna- eller tjänsteinnehavarförening är skyldig att övervaka att underlydande föreningar och tjänsteinnehavare avhåller sig från stridsåtgärder som är förbjudna enligt 8 §.

11 §

Kommunala avtalsdelegationen skall övervaka att kommunerna och kommunalförbunden iakttar bestämmelserna i denna lag och i tjänstekollektivavtal. Angående övervakningsskyldigheten gäller på motsvarande sätt vad i 10 § är stadgat om tjänstemannaförenings skyldighet att övervaka underlydande föreningar.

Det som bestäms i 1 och 4 mom. ska endast följas om landskapet, en kommun, ett kommunalförbund, kommunala **avtalsmyndigheten**, en förening eller en tjänsteinnehavare inte är bunden av tidigare tjänstekollektivavtal som ingåtts på andra villkor eller om den krets tjänstekollektivavtalet binder inte är begränsad i avtalet.

8 §

Med *lockout* avses en avstängning från arbetet som gjorts av landskapet, en kommun eller ett kommunalförbund och med *strejk* en arbetsinställelse som riktas mot landskapet, en kommun eller ett kommunalförbund av en tjänsteinnehavarförening som har till ändamål att vara en påtryckning på motparten i arbetstvisten genom att avbryta utförandet av samtliga tjänsteåligganden med nedan stadgade begränsningar för de tjänsteinnehavare som omfattas av stridsåtgärden.

Landskapsregeringen eller kommunala **avtalsmyndigheten** beslutar för landskapets respektive **kommunernas** och **kommunalförbundens del** om inledande av lockout.

En tjänsteinnehavare får endast delta i en strejk med stöd av beslut av den tjänsteinnehavarförening som utlyst strejken. Tjänsteinnehavare som avses i 2 § 4 mom. får inte vidta stridsåtgärder.

10 §

En tjänsteinnehavarförening är skyldig att övervaka att underlydande föreningar och tjänsteinnehavare avhåller sig från stridsåtgärder som är förbjudna enligt 8 §.

11 §

Kommunala **avtalsmyndigheten** ska övervaka att kommunerna och kommunalförbunden iakttar bestämmelserna i denna lag och i tjänstekollektivavtal. Angående övervakningsskyldigheten gäller på motsvarande sätt **det som bestäms i 10 §** om en **tjänsteinnehavarförenings** skyldighet att övervaka underlydande föreningar.

13 §

Om landskapet, kommunala avtalsdelegationen, en kommun eller ett kommunalförbund handlar i strid med bestämmelserna i 8 eller 9 § eller underlåter att följa det som bestäms i 11 §, ska de om inte annat bestäms i tjänstekollektivavtal, i stället för skadestånd betala plikt. Detsamma gäller om en **tjänstemanna- eller** tjänsteinnehavarförening handlar i strid med bestämmelserna i 8 eller 9 § eller underlåter att iaktta det som bestäms i 10 §. Bestämmelserna i detta moment ska inte tillämpas på en förening som lämnat ett samtycke som avses i 9 §.

13 §

Om landskapet, kommunala **avtalsmyndigheten**, en kommun eller ett kommunalförbund handlar i strid med bestämmelserna i 8 eller 9 § eller underlåter att följa det som bestäms i 11 §, ska de om inte annat bestäms i tjänstekollektivavtal, i stället för skadestånd betala plikt. Detsamma gäller om en tjänsteinnehavarförening handlar i strid med bestämmelserna i 8 eller 9 § eller underlåter att iaktta det som bestäms i 10 §. Bestämmelserna i detta moment ska inte tillämpas på en förening som lämnat ett samtycke som avses i 9 §.

15 §

Om ett avtal på talan mot en **tjänstemanna- eller** tjänsteinnehavarförening hävts, kan avtalet inom två veckor sägas upp mot övriga föreningar.

15 §

Om ett avtal på talan mot en tjänsteinnehavarförening hävts, kan avtalet inom två veckor sägas upp mot övriga föreningar.

16 §

Om en tjänsteinnehavare deltar i en stridsåtgärd som vidtas av en **tjänstemanna- eller** tjänsteinnehavarförening med stöd av föreningens beslut ska det inte anses som ett tjänstebrott.

16 §

Om en tjänsteinnehavare deltar i en stridsåtgärd som vidtas av en tjänsteinnehavarförening med stöd av föreningens beslut ska det inte anses som ett tjänstebrott.

17 §

En tjänsteinnehavare får inte utan tvingande skäl hindras att i egenskap av företrädare för en **tjänstemanna- eller** tjänsteinnehavarförening delta i förhandlingar som avses i denna lag.

17 §

En tjänsteinnehavare får inte utan tvingande skäl hindras att i egenskap av företrädare för en tjänsteinnehavarförening delta i förhandlingar som avses i denna lag.

19 §

En tjänsteinnehavare får inte söka ändring genom besvär i ett myndighetsbeslut i ett ärende som avses i 2 §, yrka på rättelse av beslutet eller yrka på att ärendet behandlas som förvaltningstvistemål, om tjänsteinnehavaren eller en **tjänstemanna- eller** tjänsteinnehavarförening har rätt att anhängiggöra ärendet vid arbetsdomstolen.

19 §

En tjänsteinnehavare får inte söka ändring genom besvär i ett myndighetsbeslut i ett ärende som avses i 2 §, yrka på rättelse av beslutet eller yrka på att ärendet behandlas som förvaltningstvistemål, om tjänsteinnehavaren eller en tjänsteinnehavarförening har rätt att anhängiggöra ärendet vid arbetsdomstolen.

21 §

Landskapsregeringen och kommunala avtalsdelegationen skall inom en månad efter att ett tjänstekollektivavtal undertecknats översända avskrift därav till riksförlikningsmannabyrån.

21 §

Landskapsregeringen och kommunala **avtalsmyndigheten ska** inom en månad efter **att ett** tjänstekollektivavtal undertecknats **skicka en kopia av avtalet** till riksförlikningsmannabyrån

Denna lag träder i kraft den

7.

L A N D S K A P S L A G

om ändring av 31 § landskapslagen om klientavgifter inom socialvården

I enlighet med lagtingets beslut **ändras** 31 § 3 mom. landskapslagen (2022:91) om klientavgifter inom socialvården som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

31 §

Myndigheterna rätt att få upplysningar

31 §

Myndigheterna rätt att få upplysningar

Den skyldighet som avses i 1 och 2 mom. gäller också penninginstitut, om kommunen eller kommunalförbundet inte får tillräckliga uppgifter och utredningar av de aktörer som avses i 1 mom. och om det finns grundad anledning att misstänka att de uppgifter som klienten eller klientens företrädare har lämnat är otillräckliga eller otillförlitliga. Begäran ska framställas skriftligen till penninginstitutet, och en tjänsteinnehavare som förordnats av en nämnd som inrättats av det fullmäktige som avses i kommunallagen (1997:73) för landskapet Åland är berättigad att fatta beslutet om att framställa begäran. Innan begäran framställs till penninginstitutet ska den vars uppgifter begärs underrättas om begäran.

Den skyldighet som avses i 1 och 2 mom. gäller också penninginstitut, om kommunen eller kommunalförbundet inte får tillräckliga uppgifter och utredningar av de aktörer som avses i 1 mom. och om det finns grundad anledning att misstänka att de uppgifter som klienten eller klientens företrädare har lämnat är otillräckliga eller otillförlitliga. Begäran ska framställas skriftligen till penninginstitutet, och en tjänsteinnehavare som förordnats av en nämnd som inrättats av det fullmäktige som avses i kommunallagen **(xx:xx) för Åland** är berättigad att fatta beslutet om att framställa begäran. Innan begäran framställs till penninginstitutet ska den vars uppgifter begärs underrättas om begäran.

Denna lag träder i kraft den

8.

L A N D S K A P S L A G

om ändring av landskapslagen om barnomsorg och grundskola

I enlighet med lagtingets beslut **ändras** 7 § 1 mom. och 8 § i del V samt 1 §, 2 § 2 mom. och 5 § 1 mom. i del VI i landskapslagen (2020:32) om barnomsorg och grundskola, av dessa bestämmelser 2 § 2 mom. sådant det lyder i landskapslagen 2020/52, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

DEL V PERSONAL INOM BARNOM-
SORG OCH GRUNDSKOLADEL V PERSONAL INOM BARNOM-
SORG OCH GRUNDSKOLA

7 §

Anställningsvillkor

Om anställningsvillkor gäller vad som överenskommit i tjänstekollektivavtalen. På personal i offentligt anställningsförhållande tillämpas utöver denna lags bestämmelser, landskapslagen (2004:24) om tillämpning i landskapet Åland av lagstiftning om kommunala tjänstemän. På personal i privaträttsligt anställningsförhållande tillämpas utöver denna lags bestämmelser arbetsavtalslagen (FFS 55/2001).

7 §

Anställningsvillkor

Om anställningsvillkor gäller vad som överenskommit i tjänstekollektivavtalen. På personal **som är anställd i tjänsteförhållande** tillämpas utöver denna lags bestämmelser, landskapslagen (2004:24) om tillämpning i landskapet Åland av lagstiftning om kommunala **tjänsteinnehavare**. På personal **som är anställd i arbetsavtalsförhållande** tillämpas utöver denna lags bestämmelser arbetsavtalslagen (FFS 55/2001).

8 §

Tjänstemännens och arbetstagarnas allmänna skyldigheter

Tjänstemännen och arbetstagarna ska sköta de uppgifter som tilldelats dem i eller med stöd av denna lag. De ska även delta i utvecklandet av barnomsorgens och grundskolans verksamhet tillsammans med berörda myndigheter. Tjänstemännen och arbetstagarna ska i all verksamhet sträva efter att i samarbete med barnen eller eleverna, deras vårdnadshavare och daghemmets eller skolans personal, nå de mål som ställts upp för barnomsorgen och grundskolan.

8 §

Tjänsteinnehavarnas och arbetstagarnas allmänna skyldigheter

Tjänsteinnehavarna och arbetstagarna ska sköta de uppgifter som tilldelats dem i eller med stöd av denna lag. De ska även delta i utvecklandet av barnomsorgens och grundskolans verksamhet tillsammans med berörda myndigheter. **Tjänsteinnehavarna** och arbetstagarna ska i all verksamhet sträva efter att i samarbete med barnen eller eleverna, deras vårdnadshavare och daghemmets eller skolans personal, nå de mål som ställts upp för barnomsorgen och grundskolan.

DEL VI FÖRVALTNING

DEL VI FÖRVALTNING

1 §

Kommunallagen

Om förvaltningen av kommunens utbildningsverksamhet gäller vad som bestäms i eller med stöd av kommunallagen för **landskapet** Åland om undantag inte görs i denna lag eller i den landskapsförordning som utfärdats med stöd av den.

2 §

Förvaltning av utbildningsverksamheten

Om förvaltningen av hela eller en del av den kommunala utbildningsverksamheten sköts av ett kommunalförbund ska kommunalförbundet utse ett organ som sköter förvaltningen av den del av den kommunala utbildningsverksamheten som kommunalförbundet sköter och som enligt denna lag ankommer på kommunen. Bestämmelser om samarbete mellan kommuner finns i 12 kap. i kommunallagen.

5 §

Delegering

I utbildningsstadgan kan bestämmas att en uppgift som enligt denna lag eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den ska skötas av en nämnd, en viss tjänsteman eller av ett organ inom ett kommunalförbund, kan delegeras till en annan kommunal nämnd, en tjänsteman eller till ett annat organ inom ett kommunalförbund.

1 §

Kommunallagen

Om förvaltningen av kommunens utbildningsverksamhet gäller vad som bestäms i eller med stöd av kommunallagen för Åland om undantag inte görs i denna lag eller i den landskapsförordning som utfärdats med stöd av den.

2 §

Förvaltning av utbildningsverksamheten

Om förvaltningen av hela eller en del av den kommunala utbildningsverksamheten sköts av ett kommunalförbund ska kommunalförbundet utse ett organ som sköter förvaltningen av den del av den kommunala utbildningsverksamheten som kommunalförbundet sköter och som enligt denna lag ankommer på kommunen. Bestämmelser om samarbete mellan kommuner finns i **11 kap.** i kommunallagen.

5 §

Delegering

I utbildningsstadgan kan bestämmas att en uppgift som enligt denna lag eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den ska skötas av en nämnd, en viss **tjänsteinnehavare** eller av ett organ inom ett kommunalförbund, kan delegeras till en annan kommunal nämnd, en **tjänsteinnehavare** eller till ett annat organ inom ett kommunalförbund.

Denna lag träder i kraft den

9.

LANDSKAPSLAG
om ändring av 1 och 4 §§ landskapslagen om förfarandet vid rådgivande kommunala folkomröstningar

I enlighet med lagtingets beslut **ändras** 1 § och 4 § 1 mom. landskapslagen (1998:20) om förfarande vid rådgivande kommunala folkomröstningar, av dessa bestämmelser 4 § 1 mom. sådant det lyder i landskapslagen 2019/47, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om det förfarande som skall iaktas när rådgivande kommunala folkomröstningar enligt 34 och 35 §§ i kommunallagen (1997:73) för landskapet Åland ordnas.

4 §

Initiativ till folkomröstning

Ett initiativ till folkomröstning enligt 35 § i kommunallagen ska individualisera den fråga i vilken folkomröstning önskas. Initiativtagarna ska i initiativet försäkra att de är bosatta i kommunen och har fyllt 15 år.

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om det förfarande som **ska** iaktas när rådgivande kommunala folkomröstningar enligt **15 § i kommunallagen (xx:xx) för Åland** ordnas.

4 §

Initiativ till folkomröstning

Ett initiativ till folkomröstning enligt **15 §** i kommunallagen ska individualisera den fråga i vilken folkomröstning önskas. Initiativtagarna ska i initiativet försäkra att de är bosatta i kommunen och har fyllt 15 år.

 Denna lag träder i kraft den

10.

LANDSKAPSLAG
om ändring av 4 och 5 §§ landskapslagen om tillämpning i landskapet
Åland av barnskyddslagen

I enlighet med lagtingets beslut **ändras** 4 § och 5 § 3 punkten landskapslagen (2008/97) om tillämpning i landskapet Åland av barnskyddslagen, sådana de lyder i landskapslagen 2023/27, som följer:

Gällande lydelse

4 §

Avvikande terminologi

På Åland ska bestämmelser **om kommunala tjänsteinnehavare tillämpas på kommunala tjänstemän och bestämmelser** om barndagvård tillämpas på barnomsorg.

5 §

Särskilda avvikelser

Vid tillämpningen av barnskyddslagen ska även i denna paragraf angivna avvikelser iakttas i landskapet:

3) Hänvisningen i 12 § 1 mom. i barnskyddslagen till att planen ska godkännas i respektive kommuns kommunfullmäktige ska avse godkännande av den kommunala myndighet som ansvarar för barnskyddet. Hänvisningen i 12 § 1 mom. i barnskyddslagen till en budget och ekonomiplan enligt 110 § i kommunallagen (FFS 410/2015) ska avse en budget och ekonomiplan enligt 64 och 65 §§ i kommunallagen (1997:73) för landskapet Åland. Hänvisningen till 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (FFS 612/2021) ska avse landskapslagen (2020:13) om socialvårdens förvaltning och tillsyn på Åland.

Föreslagen lydelse

4 §

Avvikande terminologi

På Åland ska bestämmelser om barndagvård tillämpas på barnomsorg.

5 §

Särskilda avvikelser

Vid tillämpningen av barnskyddslagen ska även i denna paragraf angivna avvikelser iakttas i landskapet:

3) Hänvisningen i 12 § 1 mom. i barnskyddslagen till att planen ska godkännas i respektive kommuns kommunfullmäktige ska avse godkännande av den kommunala myndighet som ansvarar för barnskyddet. Hänvisningen i 12 § 1 mom. i barnskyddslagen till en budget och ekonomiplan enligt 110 § i kommunallagen (FFS 410/2015) ska avse en budget och ekonomiplan enligt **99 § i kommunallagen (xx:xx) för Åland**. Hänvisningen till 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (FFS 612/2021) ska avse landskapslagen (2020:13) om socialvårdens förvaltning och tillsyn på Åland.

Denna lag träder i kraft den

11.

LANDSKAPSLAG
om ändring av 3 och 5 §§ landskapslagen om en kommunalt samordnad socialtjänst

I enlighet med lagtingets beslut **ändras** 3 § 3 mom. och 5 § landskapslagen (2016:2) om en kommunalt samordnad socialtjänst, av dessa bestämmelser 3 § 3 mom. sådant det lyder i landskapslagen 2017/74 och 5 § sådan den lyder i landskapslagen 2019/30, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Samarbetsform

3 §

Samarbetsform

De kommuner som hör till ett socialvårdsområde ska ingå ett avtal om organiseringen av samarbetet enligt denna lag senast den 1 april 2019. Avtalet ska träda i kraft senast den 1 januari 2020. Kommunerna ska senast fjorton dagar efter det att ett avtal har slutits mellan kommunerna underrätta landskapsregeringen om avtalets innehåll och omfattning. På avtalet tillämpas i övrigt vad som föreskrivs om samarbete mellan kommuner i 12 kap. i kommunallagen(1997:73) för landskapet Åland.

De kommuner som hör till ett socialvårdsområde ska ingå ett avtal om organiseringen av samarbetet enligt denna lag senast den 1 april 2019. Avtalet ska träda i kraft senast den 1 januari 2020. Kommunerna ska senast fjorton dagar efter det att ett avtal har slutits mellan kommunerna underrätta landskapsregeringen om avtalets innehåll och omfattning. På avtalet tillämpas i övrigt vad som föreskrivs om samarbete mellan kommuner i **11 kap. i kommunallagen (xx:xx) för Åland.**

5 §

Förvaltning

På förvaltningen av det samarbete som avses i denna lag ska även iaktas vad som föreskrivs i 12 kap. i kommunallagen (1997:73) för landskapet Åland, om inte annat föreskrivs genom lag.

5 §

Förvaltning

På förvaltningen av det samarbete som avses i denna lag ska även iaktas vad som föreskrivs i **11 kap. i kommunallagen (xx:xx) för Åland**, om inte annat föreskrivs genom lag.

Denna lag träder i kraft den

12.

LANDSKAPSLAG om ändring av kommunstrukturlagen för Åland

I enlighet med lagtingets beslut **ändras** 7 § 1 mom., 23 § och 27 § kommunstrukturlagen (2019:29) för Åland som följer:

Gällande lydelse

7 §

Beredning av samgångsframställningen i kommunen

Bestämmelser om kommunens skyldighet att under beredningen av samgångsframställningen se till att kommuninvånarna har möjlighet att delta och påverka finns i 5 kap. i kommunallagen (1997:73) för landskapet Åland.

23 §

Antal fullmäktigeledamöter

De kommuner som går samman ska i samgångsavtalet komma överens om antalet fullmäktigeledamöter i den nya kommunen på det sätt som anges i 38 § kommunallagen för landskapet Åland. Kommunerna ska meddela landskapsregeringen antalet fullmäktigeledamöter före utgången av året före valåret eller senast i samband med den anmälan som avses i 22 § 1 mom. i denna lag.

27 §

Mandattiden för revisorerna

Mandattiden för revisorerna i de kommuner som upplöses pågår med avvikelse från vad som bestäms i 26 § efter att kommunindelningen trätt i kraft och revisorerna ska på det sätt som bestäms i 11 kap. i kommunallagen för Åland bereda granskningen av förvaltningen och ekonomin i kommunen för det år som föregick ändringen i kommunindelningen.

Revisorerna för den nya kommunen granskar på det sätt som bestäms i 11 kap. i kommunallagen för Åland, och utgående från den beredning som revisorerna i de kommuner som upplösts gjort, förvaltningen och ekonomin i de kommuner som upplösts för det år som föregick ändringen i kommunindelningen. Granskningen ska

Föreslagen lydelse

7 §

Beredning av samgångsframställningen i kommunen

Bestämmelser om kommunens skyldighet att under beredningen av samgångsframställningen se till att kommuninvånarna har möjlighet att delta och påverka finns i **3 kap. i kommunallagen (xx:xx) för Åland.**

23 §

Antal fullmäktigeledamöter

De kommuner som går samman ska i samgångsavtalet komma överens om antalet fullmäktigeledamöter i den nya kommunen på det sätt som anges i **21 § kommunallagen för Åland.** Kommunerna ska meddela landskapsregeringen antalet fullmäktigeledamöter före utgången av året före valåret eller senast i samband med den anmälan som avses i 22 § 1 mom. i denna lag.

27 §

Mandattiden för revisorerna

Mandattiden för revisorerna i de kommuner som upplöses pågår med avvikelse från vad som bestäms i 26 § efter att kommunindelningen trätt i kraft och revisorerna ska på det sätt som bestäms i **15 kap. i kommunallagen för Åland** bereda granskningen av förvaltningen och ekonomin i kommunen för det år som föregick ändringen i kommunindelningen.

Revisorerna för den nya kommunen granskar på det sätt som bestäms i **15 kap. i kommunallagen för Åland,** och utgående från den beredning som revisorerna i de kommuner som upplösts gjort, förvaltningen och ekonomin i de kommuner som upplösts för det år som föregick ändringen i kommunindelningen. Granskningen ska

även gälla beredningen av ändringen av kommunindelningen.

även gälla beredningen av ändringen av kommunindelningen.

Denna lag träder i kraft den

13.

L A N D S K A P S L A G
om ändring av 9 § landskapslagen om tillämpning av rikets avfallslag

I enlighet med lagtingets beslut **ändras** 9 § 3 mom. landskapslagen (2018:83) om tillämpning av rikets avfallslag som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §
Ändringssökande

9 §
Ändringssökande

I beslut som en kommun har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas i enlighet med bestämmelserna i 15 kap. kommunallagen (1997:73) för landskapet Åland.

I beslut som en kommun har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas i enlighet med bestämmelserna i **16** kap. kommunallagen (**xx:xx**) **för Åland**.

Denna lag träder i kraft den

14.

LANDSKAPSLAG
om ändring av 6 och 8 §§ landskapslagen om tillämpning av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda

I enlighet med lagtingets beslut **ändras** 6 § 2 mom. och 8 § 1 mom. 5 punkten landskapslagen (1978:48) om tillämpning av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda, 6 § 2 mom. sådant det lyder i landskapslagen 2019:31 och 8 § 1 mom. 5 punkten sådan den lyder i landskapslagen 2017/144, som följer:

Gällande lydelse	Föreslagen lydelse
6 §	6 §
<p>-----</p> <p>Med avvikelse från bestämmelserna i 23 § 3 mom. i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda ska i fråga om handläggningen av ärendena i den ledargrupp som ska finnas vid den kommunala myndighet som avses i 3 § i tillämpliga delar iakttas vad som i 4 kap. I kommunallagen för landskapet Åland är föreskrivet om kommunstyrelsen.</p>	<p>-----</p> <p>Med avvikelse från bestämmelserna i 23 § 3 mom. i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda ska i fråga om handläggningen av ärendena i den ledargrupp som ska finnas vid den kommunala myndighet som avses i 3 § i tillämpliga delar iakttas det som bestäms i 71 kap. i kommunallagen för Åland.</p>
8 §	8 §
<p>När det i rikets lag angående specialomsorger om utvecklingsstörda hänvisas till lagstiftning inom landskapets behörighet gäller i tillämpliga delar motsvarande bestämmelser i landskapslagstiftningen, så att hänvisningar till</p> <p>-----</p> <p>5) kommunallagen (FFS 410/2015) avser kommunallagen (1997:73) för landskapet Åland,</p> <p>-----</p>	<p>När det i rikets lag angående specialomsorger om utvecklingsstörda hänvisas till lagstiftning inom landskapets behörighet gäller i tillämpliga delar motsvarande bestämmelser i landskapslagstiftningen, så att hänvisningar till</p> <p>-----</p> <p>5) kommunallagen (FFS 410/2015) avser kommunallagen (xx:xx) för Åland,</p> <p>-----</p>

Denna lag träder i kraft den

15.

L A N D S K A P S L A G
om ändring av 20 § landskapslagen om enskilda vägar i landskapet Åland

I enlighet med lagtingets beslut **ändras** 20 § 3 mom. landskapslagen (2008:59) om enskilda vägar i landskapet Åland som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §

20 §

 Förbud eller upphävande av förbud skall delges sakägarna på det sätt som anges i 116 § kommunallagen (1997:73) för landskapet Åland.

 Förbud eller upphävande av förbud ska delges sakägarna på det sätt som anges i **120 § kommunallagen (xx:xx) för Åland.**

 Denna lag träder i kraft den

16.

LANDSKAPSLAG om ändring av vallagen för Åland

I enlighet med lagtingets beslut **ändras** 1 § 2 mom., 102 § 4 mom. och 116 § 1 mom. vallagen (2019:45) för Åland som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens tillämpningsområde

1 §

Lagens tillämpningsområde

Grundläggande bestämmelser om val och valbarhet finns i självstyrelselagen, lagtingsordningen (2011:97) för Åland, kommunallagen (1997:73) för landskapet Åland (kommunallagen) samt landskapslagen (1997:63) om rösträtt och valbarhet i kommunalval för personer som inte har åländsk hembygdsrätt.

Grundläggande bestämmelser om val och valbarhet finns i självstyrelselagen, lagtingsordningen (2011:97) för Åland, **kommunallagen (xx:xx) för Åland (kommunallagen)** samt landskapslagen (1997:63) om rösträtt och valbarhet i kommunalval för personer som inte har åländsk hembygdsrätt.

102 §

Ersättare

102 §

Ersättare

Ersättare för en ledamot i fullmäktige utses enligt bestämmelserna i 39 § i kommunallagen.

Ersättare för en ledamot i fullmäktige utses enligt bestämmelserna i **22** § i kommunallagen.

116 §

Kommunalt fyllnadsväl

116 §

Kommunalt fyllnadsväl

Om det i en kommun vid kommunalvalet inte väljs ett tillräckligt antal fullmäktige, eller om antalet fullmäktige minskar så att det understiger tre fjärdedelar av det antal som har bestämts enligt 24 § kommunallagen, ska i det första fallet den kommunala centralvalnämnden och i det andra fallet fullmäktiges ordförande anmäla om förhållandet till landskapsregeringen, som kan fatta beslut om kommunalt fyllnadsväl ifall skäl för det finns. Landskapsregeringen ska samtidigt fatta beslut om hur många ledamöter som ska väljas.

Om det i en kommun vid kommunalvalet inte väljs ett tillräckligt antal fullmäktige, eller om antalet fullmäktige minskar så att det understiger tre fjärdedelar av det antal som har bestämts enligt **21** § kommunallagen, ska i det första fallet den kommunala centralvalnämnden och i det andra fallet fullmäktiges ordförande anmäla om förhållandet till landskapsregeringen, som kan fatta beslut om kommunalt fyllnadsväl ifall skäl för det finns. Landskapsregeringen ska samtidigt fatta beslut om hur många ledamöter som ska väljas.

Denna lag träder i kraft den
